

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Informatikai Kar

Alkalmazott modul: Programozás

4. fejezet

Procedurális programozás: adatfolyamok, adatsorok kezelése

Giachetta Roberto

A jegyzet az ELTE Informatikai Karának 2015. évi
Jegyzetpályázatának támogatásával készült

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyamok C++-ban

- *Adatfolyamnak* nevezzük az adatok összefüggő, nem strukturált, de az elemek sorrendjét megtartó halmazt, amely írható, illetve olvasható
 - pl. konzol képernyő, fájl, hálózati csatorna
- A C++ az adatfolyamokat
 - hasonló módon kezeli, jórészt ugyanazon műveletek használhatóak minden adatfolyamra
 - hasonló viselkedéssel látja el, pl. ugyanolyan állapotlekérdezést, helyreállítást biztosít
 - olvasó és író műveletekkel látja el: << (olvasás), >> (írás), `getline(<adatfolyam>, <szöveg>)` (sor olvasás)

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyamok olvasása

- Az adatfolyamokból egyenként olvashatunk adatokat a >> operátorral (szöveg esetén szóközig olvas), vagy soronként
- Soronként olvasáshoz használható
 - a teljes sor beolvasása egy szövegbe:
`getline(<adatfolyam>, <szöveg változó>)`
 - a sor egy részének beolvasása adott (határoló) karakterig:
`getline(<adatfolyam>, <szöveges változó>,
 <határoló karakter>)`
 - a határoló karaktert az adatfolyam eldobja, és a következő olvasó művelet után kezd
 - ha nem találja a határoló karaktert, a teljes sort beolvassa

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyam manipulátorok

- Az adatfolyamok működését számos módon befolyásolhatjuk, pl.:
 - sortörés (`endl`), vízszintes tagolás (`left`, `right`, `internal`)
 - kiírás számrendszere (`dec`, `hex`, `oct`), valós számok formátuma (`fixed`, `scientific`)
 - whitespace karakterek átugrása (`skipws`, `noskipws`)
- További manipulátorok találhatóak az `iomanip` fájlban, pl.:
 - kitöltő karakter beállítása (`setfill(<karakter>)`), mező szélesség beállítása (`setw(<szám>)`)
 - tizedes jegyek száma (`setprecision(<szám>)`)

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Olvassunk be egy valós számot, majd írjuk ki 5 tizedes jegy pontosan egy 15 széles mezőben, amelyet pontokkal töltünk ki.

Megoldás:

```
int main(){
    double nr;
    cout << "Kérek egy számot: "; cin >> nr;
    cout << right << fixed << setfill('.')
         << setw(15) << setprecision(5)
         << nr << endl;
    // formázás beállítása, majd kiírás
    return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Végjelig történő feldolgozás

- Amennyiben tetszőleges számú adatot akarunk elemenként feldolgozni, az olvasást végezhetjük egy lezáró adatig, úgynevezett *végjelig*
- A végjelig történő feldolgozásban a végjel általában már nem kerül feldolgozásra, ezért mindig ellenőriznünk kell, hogy nem a végjelet olvastuk-e be, pl.:

```
while (...) // olvasó ciklus
{
    cin >> data; // olvassuk a következő adatot
    if (data == ...) // ha az adat a végjel
        break; // kilépünk a ciklusból
    ... // különben feldolgozzuk az adatot
}
```

Adatfolyamok kezelése

Végjelig történő feldolgozás

- Az ellenőrzés egyszerűsíthető az *előreolvasási technika* segítségével, ekkor
 - már a ciklus előtt beolvassuk az első adatot
 - a következő adatot a ciklusmag végén olvassuk, így a ciklusfeltétel ellenőrzése rögtön követi azt
 - pl.:

```
cin >> data; // előreolvasás
while (data != ...) // amíg nem értünk a végjelhez
{
    ... // feldolgozzuk az adatot
    cin >> data; // olvassuk a következő adatot
}
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Adjuk meg a bemenetről olvasott egész számok között hány páros szám található. A számsorozatot 0-val zárjuk.

- számlálás programozási tételt használunk, a szám páros, ha kettővel osztva 0-t ad maradékul
- a 0 a végjel karakter, amit már nem veszünk figyelembe
- előreolvasási technikát alkalmazunk

Megoldás:

```
int main(){  
    int nr;  
    int c = 0; // számláló
```


Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
cout << "Kérem a számokat: ";
cin >> nr; // előreolvasás
while (nr != 0) // a 0-val kilépünk
{
    if (nr % 2 == 0) // ha a szám páros
        c++; // növeljük a számlálót
    cin >> nr; // olvassuk a következő számot
}
cout << "A számok közül " << c
    << " volt páros." << endl;

return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyamok hibakezelése

- Az adatfolyamok állapotellenőrzésére több művelet áll rendelkezésünkre
 - a `good()` művelet megadja, hogy az adatfolyam konzisztens állapotban van-e és elérhető
 - a `fail()` művelet megadja, hogy hiba történt-e az adatfolyamban
 - az `eof()` művelet megadja, hogy az adatfolyamnak vége van-e
 - a `clear()` művelet törli az adatfolyam hibás állapotát
 - továbbá minden beolvasás (`>>`, `getline`) visszatérési értéke felhasználható állapotfelmérésre

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyamok hibakezelése

- Pl.:

```
int num;
cin >> num; // megpróbálunk számot beolvasni
if (cin.fail()) // ha sikertelen volt a művelet
    cout << "A megadott érték nem szám!";
else
    cout << "A beolvasás sikeres!";

// ugyanez:
if (cin >> num) // sikeres volt a beolvasás
    cout << "A beolvasás sikeres!";
else
    cout << "A megadott érték nem szám!";
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Írjuk ki egy számnak a rákövetkezőjét. Ha nem számot adott meg a felhasználó, lépünk ki.

Megoldás:

```
int main(){
    int nr;
    cout << "Kérek egy egész számot: ";
    if (cin >> nr) // ha be tudtuk olvasni
        cout << ++nr << endl;
    else // ha nem tudtuk beolvasni
        cout << "A megadott érték nem egész szám!"
              << endl;
    return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Adatfolyamok hibakezelése

- A hibás állapotot helyre kell állítanunk a `clear()` utasítással
- Amennyiben nem megfelelő adat kerül a bemenetre, a sikertelen beolvasás nem törli az adatot, csak jelzi a hibát
 - a hibás adat átugrását az `ignore(<karakterek száma>, <termináló karakter>)` utasítással végezhetjük

- Pl.:

```
if (cin.fail()){  
    cin.clear(); // töröljük a hibajelzést  
    cin.ignore(256, '\n');  
    // karakterek átugrása a sortörésig  
}  
cin >> num; // megpróbálunk újra olvasni
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Írjuk ki egy számnak a rákövetkezőjét. Ha nem számot ad meg a felhasználó, akkor kérjük be újra.

- egy ciklusban ellenőrizzük a beolvasást, töröljük az állapotot, és újra bekérjük a számot
- mivel azt ellenőrzést a beolvasás után végezzük, használhatunk előreolvasást

Megoldás:

```
int main()  
{  
    int nr;  
    cout << "Kérek egy egész számot: ";  
    cin >> nr; // előreolvasás
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
while (cin.fail()) // ha sikertelen a beolvasás
{
    cout << "A megadott érték nem egész szám!"
        << endl;
    cin.clear(); // töröljük a hibajelzést
    cin.ignore(256, '\n');
    // karakterek átugrása a sortörésig
    cout << "Kérek egy egész számot: ";
    cin >> nr;
}
cout << ++nr << endl;
return 0;
}
```

- *Fájlkezelés* során az adatfolyamot egy fájl biztosítja, amelybe ugyanúgy tudunk írni és olvasni adatok, mint a képernyő esetén, de olvasás esetén előre adott a tartalom
 - az adatok különféle módon lehetnek eltárolva a fájlban, ilyen tekintetben a legegyszerűbb a *szöveges fájl*, de lehet *bináris fájl*, vagy összetettebb (pl. *DOC*, *XML*, *PDF*)
 - ha az adatokat sorban olvassuk be, illetve írjuk ki, akkor *szekvenciális fájlról* beszélünk
 - tudjuk, mikor van vége az állománynak, ugyanis minden fájl végén egy *fájl vége jel* (end of file: EOF), és le tudjuk kérdezni, hogy ezt sikerült-e beolvasni

- A fájlok szolgálhatnak bemenetként, illetve kimenetként is
 - általában egy fájlt egyszerre csak egy célra használunk, és ez megjelenik a forráskódban is, de lehetőség van felváltva írni, illetve olvasni egy fájlból
- A fájlkezelésben megkülönböztetjük a
 - *fizikai fájlt*: a háttértáron, elérési útvonallal kapcsolt tartalom
 - *logikai fájlt*: a fájl megjelenése a programkódban, lényegében egy adott típusú változó
 - a logikai és fizikai fájlt a programban társítanunk kell

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- C++-ban a szöveges fájlok kezelését az **fstream** fájl biztosítja, amely az **std** névtérben található
- Három logikai fájl típust használhatunk:
 - bemeneti fájl: **ifstream**
 - kimeneti fájl: **ofstream**
 - be- és kimeneti fájl: **fstream**
- A fizikai fájl társítását és megnyitását az `open(<fizikai fájl név>)` paranccsal végezhetjük, pl.:

```
ifstream f; // f nevű logikai fájl  
f.open("adatok.txt"); // társítás és megnyitás
```

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- A létrehozás és a megnyitás egyesíthető, ha közvetlenül megadunk egy fájlnevet, pl.: `ifstream f("adatok.txt");`
- A megnyitásnál alapértelmezett tevékenységeket végez (pl. írás esetén ha nem létezett a fájl, létrehozza, ha létezett, törli a tartalmát), amelyeket felülírhatunk az üzemmód megadásával, úgymint hozzáfűzésre (`ios::app`), vagy csak megnyitás (`ios::nocreate`), stb.
 - az üzemmódokat kombinálhatjuk is a `|` operátorral
 - pl.:

```
ofstream f; // f nevű logikai fájl
f.open("adatok.txt", ios::nocreate | ios::app);
// nem hozza létre, hozzáfűzi a tartalmat
```

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- Fizikai fájlnevként karaktertömb (`char[]`) típusú adatokat adhatunk meg, amit lehet változó is
- Ha `string` típusú változóba szeretnénk bekérni a fájlnevet, akkor azt át kell alakítanunk
 - a `string` típusban található egy olyan függvény, amely karaktertömbbé alakítja a szöveget, ezt használjuk:
`<változónév>.c_str()`
 - ```
pl.: ifstream file; // logikai fájl
 string fname; // egy string
 cin >> fname; // beolvassuk a stringet
 file.open(fname.c_str());
 // a beolvasott fájlnevet próbáljuk megnyitni
```

# Adatfolyamok kezelése

## Szekvenciális fájlkezelés

- Ha nem sikerült a fájl megnyitása, az adatfolyam állapota hibás lesz, amely a `fail()` művelettel ellenőrizhető, és a `clear()` művelettel helyreállítható

- Pl.:

```
f.open("data/bemenet.dat"); // megnyitás
if (f.fail()) { // ha nem sikerült megnyitni
 cout << "Nem sikerült megnyitni a fájlt!";
 f.clear(); // állapot helyreállítása

 cout << "Kérek a fájlnevet: ";
 string fname; cin >> fname;
 f.open(fname.c_str());
}
```

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- Fizikai fájlt használat után be kell zárni a `close()` utasítással
  - a bezárás automatikusan megtörténik a program végén, de azért célszerű mindenképpen külön bezárást végezni, amint befejeztük a programban a fájl használatát
  - bezárást követően a logikai fájlnevet újra használhatjuk másik fizikai fájl kezelésére
  - pl.:

```
ifstream input("adat.txt");
 // adat.txt megnyitása
input.close(); // adat.txt bezárása
input.open("adat2.txt");
 // adat2.txt megnyitása
```

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- Bemeneti fájlból olvashatunk (>>, `getline`), kimeneti fájlba írhatunk (<<)
  - olvasásnál célszerű mindig ellenőrizni a beolvasott adatot, illetve a fájl állapotát
  - egyszerű adatok esetén a végjelig történő feldolgozást könnyű ciklusba foglalni, pl.:

```
ifstream f("adatok.txt");
... // megnyitás ellenőrzése
while (f >> data) {
 // amíg sikerül adatokat beolvasni
 ... // addig feldolgozzuk
}
f.close(); // fájl bezárása
```

Adatfolyamok kezelése

Szekvenciális fájlkezelés

- Részletesebb ellenőrzést is végezhetünk, ha nem akarjuk megszakítani a fájlolvasást az első hiba esetén, pl.:

```
f >> data; // beolvasás előreolvasással
while (!f.eof()) { // amíg nincs vége a fájlnek
 if (f.fail()){ // sikertelen beolvasás
 f.clear(); // állapot törlése
 f.ignore(1024, '\n'); // adatok átugrása
 }
 else {
 ... // sikeres beolvasás, feldolgozzuk
 }
 f >> data; // következő adat beolvasása
}
f.close();
```


Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Írjuk ki a képernyőre a `szamok.txt` fájlban tárolt egész számok összegét.

- bementi fájlt feldolgozzuk összegzés tételével
- bármennyi szám lehet a fájlban, ezért addig dolgozunk, amíg sikeres a beolvasás (egész számot olvastunk be)

Megoldás:

```
int main(){
 int nr, sum = 0;
 ifstream f("szamok.txt"); // megnyitás

 if (f.fail()) // ha nem sikerült
 cout << "Rossz fájlnev!" << endl;
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
 else { // ha sikerült
 while (f >> nr){
 // amíg sikerül adatot olvasnunk
 sum += nr;
 }
 f.close(); // fájl bezárása
 cout << "A számok összege: " << sum << endl;
 }
 return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Határozzuk meg egy fájlban tárolt soroknak a hosszát, és írjuk a képernyőre.

- a fájlnevet kérjük be a felhasználótól, sikertelen esetben lépünk ki a programból

Megoldás:

```
int main(){
 string fileName, line;
 ifstream f;

 cout << "Bemenő adatok fájlja: ";
 cin >> fileName;
 f.open(fileName.c_str());
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
if (f.fail()){ // ha sikertelen
 cout << "Nem található a fájl!" << endl;
 return 1; // kilépés
}
// ha sikeres:
while(getline(f, line)) {
 // egész sorok olvasása
 cout << line.length() << endl; // sor hossza
}
f.close();
return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Egy `telkonyv.txt` fájlban a következő formátumban vannak a sorok: `vezetéknév keresztnév,cím,telefonszám`. Írjuk ki az adatokat az `uj_telkonyv.txt` fájlba a következő formátumba: `keresztnév vezetéknév,telefonszám (15 hosszan, jobbra igazítva), cím`.

- feltételezzük, hogy a fájl létezik, és a formátuma helyes
- négy lépésben olvassuk be a sort négy szöveg változóba
- előreolvasási technikát használunk
- kiíráskor megfelelő manipulátorokkal (`right`, `setw`) módosítjuk a kimenetet

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
int main()
{
 string sName, gName, addr, nr;
 ifstream phb("telkonyv.txt");
 ofstream nPhb("uj_telkonyv.txt");

 // sor beolvasása 4 lépésben:
 getline(phb, sName, ' ');
 // olvasás az első szóközиг, a szóköz karakter
 // elveszik
 getline(phb, gName, ',');
 getline(phb, addr, ',');
 getline(phb, nr); // olvasás a sor végéig
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
while(phb.good()){
 // formázott kiírás:
 nPhb << gName << " " << sName << ", ";
 nPhb << right << setw(15) << nr << ", ";
 nPhb << addr << endl;
 // következő sor beolvasása:
 getline(phb, sName, ' ');
 getline(phb, gName, ',');
 getline(phb, addr, ','); getline(phb, nr);
}
phb.close(); nPhb.close();
return 0;
}
```

Adatfolyamok kezelése

Szövegfolyamok

- A *szövegfolyamok* olyan adatfolyamok, ahol az írás és olvasás szövegen keresztül történik a memóriában
  - típusa a **stringstream**, használatához szükséges az **sstream** fájl és az **std** névtér
  - tetszőleges típusú változót írhatunk be (<<) és olvashatunk ki (>>, **getline**), a sorrend megmarad
  - alkalmas olyan típuskonverziókat elvégezni, amik automatikusan nem történnek meg (pl. szöveg-szám)
  - az **str( )** művelet egyben, szöveggént tudja kiadni a szövegfolyam tartalmát, míg az **str(<szöveg>)** kitörli a korábbi tartalmat, és a paraméterben megadottat helyezi be

Adatfolyamok kezelése

Szövegfolyamok

- Szám-szöveg konverzió esetén a szövegfolyam hasonló feladatot lát el, mint a korábbi `itoa` és `atoi` műveletek, amelyek csak karaktersorozatokkal tudnak dolgozni

- Pl. szám átalakítása szöveggé:

```
int num;
```

```
... // num értéket kap
```

```
stringstream converter;
```

```
 // az átalakítást szövegfolyammal végezzük
```

```
converter << num; // behelyezzük a számot
```

```
string output = converter.str();
```

```
 // szöveggént kapjuk meg a tartalmat
```

```
 // ugyanez:
```

```
 // converter >> output;
```

Adatfolyamok kezelése

Szövegfolyamok

- Pl. szöveg átalakítása számmá:

```
int num;
string input;
cin >> input; // beolvassuk a számot szövegesen

stringstream converter;
converter << input;
 // behelyezzük a szövegfolyamba
converter >> num;
 // megpróbáljuk kiolvasni számként
if (converter.fail())
 // ha sikertelen az átalakítás
 cout << converter.str() << " nem szám!";
 // kiírjuk a szövegfolyam tartalmát
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Feladat: Írjuk ki egy számnak a rákövetkezőjét. Ha nem számot adott meg a felhasználó, lépünk ki.

- a bemenetet nem rögtön számként, hanem szöveggként olvassuk be
- használjunk szövegfolyamot a konverzió elvégzésére, csak akkor végezzük el a növelést, ha sikeres a konverzió

Megoldás:

```
int main()
{
 string textInp;
 int numInp;
 stringstream sstr; // szövegfolyam
```

Adatfolyamok kezelése

Példa

Megoldás:

```
cout << "Kérek egy számot: ";
cin >> textInp;

sstr << textInp; // beírjuk a szöveget
sstr >> numInp; // kiolvasunk egy számot
if (sstr.fail())
 // ha lehetett konvertálni
 cout << sstr.str() << " nem szám!";
else
 // ha nem lehetett konvertálni
 cout << ++numInp << endl;
return 0;
}
```

Adatsorozatok kezelése

Egyszerű tömbök

- A C++ biztosít számunkra egy egyszerű tömb típust, amelyen az egyedüli értelmezett művelet az indexelő operátor használata
  - pl.:

```
int t[10]; // 10 méretű tömb létrehozása
cin >> t[0]; // tömb első eleme értéket kap
```
  - ezzel a tömbbel több probléma is felmerül:
    - nem lehet lekérdezni a méretét (korlátozottan használható a **sizeof** operátor erre a célra, de ez nem praktikus)
    - csak konstans adható meg méretként
    - nem lehet a méretét futás közben megváltoztatni

Adatsorozatok kezelése

Intelligens tömbök

- A C++ ezért biztosít egy speciális tömb típust **vector** néven, amely a korábbi hiányosságokat pótolja
  - használatához szükséges a **vector** fájl és az **std** névtér
  - létrehozásához speciálisan kell megadnunk az elemtípust, illetve a méretet (amely lehet változó, illetve 0 is, csak negatív szám nem), pl.:

```
vector<int> v1(10); // 10 elemű egész tömb
int size = 5;
vector<string> v2(size); // 5 elemű szövegtömb
```
  - a méretet nem kötelező megadni, ekkor egy 0 méretű tömböt hoz létre, pl.:

```
vector<int> v3; // 0 elemű egész tömb
```

- mindig ismeri a méretét, és ez lekérdezhető
- futás közben átméretezhető, akár teljesen ki is üríthető
- fontosabb műveletei:
  - elem lekérdezés, módosítás: `<változónév>[<index>]`
  - méret lekérdezése: `<változónév>.size()`
  - kiürítés: `<változónév>.clear()`
  - átméretezés: `<változónév>.resize(<új méret>)`
  - új elem behelyezése a tömb végére (és egyúttal a méretnövelése): `<változónév>.push_back(<érték>)`
  - utolsó elem kivétele (és egyúttal a méret csökkentése): `<változónév>.pop_back()`

Adatsorozatok kezelése

Példa

Feladat: Olvassunk be valós számokat a bemenetről amíg 0-t nem írunk, majd adjuk meg az átlagnál nagyobb elemek számát.

- előbb egy összegzést (az eredményt osztjuk a számok számával), majd egy számlálást kell végeznünk
- ehhez azonban el kell tárolnunk az elemeket
- mivel nem tudjuk az elemek számát, olyan adatszerkezet kell, amelynek mérete növelhető futás közben, tehát **vector**-t kell használnunk, és annak a **push_back** függvényét
- beolvasáskor érdemes ellenőrizni, hogy számot kaptunk-e

Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
#include <vector> // használjuk a vector-t
...
int main(){
 vector<float> v;
 // float típusú vector, alaphól 0 hosszú lesz
 float act;

 while (cin >> act && act != 0)
 {
 // amíg számot kaptunk, amely nem a végjel

 v.push_back(act); // berakjuk a végére
 }
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
float avg = 0; // összegzés
for (int i = 0; i < v.size(); i++)
 avg += v[i]; // kiolvasunk minden elemet
avg /= v.size(); // mérettel osztunk

int c = 0; // számlálás
for (int i = 0; i < v.size(); i++)
 if (v[i] > avg) c++;

cout << "Az átlagnál " << c << " elem
 nagyobb." << endl;
return 0;
}
```

Adatsorozatok kezelése

Mátrixok

- Mivel egy tömb tetszőleges típusú elemek sorozata, az elemtípus maga is lehet tömb, így létrehozhatjuk *tömbök tömbjét*, azaz a *mátrixot*
  - a tömb dimenziószáma az egymásba ágyazás mértéke
  - az egy dimenziós tömbök a vektorok, a két, illetve magasabb dimenziósok a mátrixok
  - pl.:

```
int t[10][5];
// egy 10, 5 elemű egészekből álló tömbből álló
// tömb, vagyis 10x5 méretű egész típusú mátrix
cin >> t[0][3];
// az első sor negyedik elemének bekérése
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Feladat: Adott 10 tanuló egyenként 5 jeggyel, állapítsuk meg a legjobb átlaggal rendelkező tanulót.

- ehhez használjunk egy mátrixot, kérjük be a jegyeket egyenként
- határozzuk meg minden hallgatóra az átlagot, majd abból keressük meg a maximumot, tehát több programozási tételt is alkalmazzunk a megoldáshoz

Megoldás:

```
int main()
{
 int m[10][5]; // jegyek mátrixának létrehozása
 float avg[10]; // átlagok tömbjének létrehozása
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
for (int i = 0; i < 10; i++)
 for (int j = 0; j < 5; j++){
 cout << i+1 << ". tanuló " << j+1
 << ". jegye: ";
 cin >> m[i][j]; // jegyek beolvasása
 }
// összegzés hallgatónként:
for (int i = 0; i < 10; i++){
 avg[i] = 0;
 for (int j = 0; j < 5; j++)
 avg[i] += m[i][j];
 avg[i] /= 5; // átlagot számítunk
}
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
int max = 0;
// maximumkeresés az átlagok vektorán
for (int i = 1; i < 10; i++){
 if (avg[i] > avg[max])
 max = i;
}

cout << "Legjobban a(z) " << max+1
 << ". tanuló teljesített." << endl;
return 0;
}
```

- A **vector** típus is felhasználható mátrixok létrehozására
  - a létrehozása kissé körülményes, mivel csak a külső tömb mérete adható meg közvetlenül, a belső tömböket külön kell átméretezni
  - pl. egy $10 \cdot 5$ -ös egészmátrix létrehozása:

```
vector<vector<int> > m(10);
 // külső tömb létrehozása
for (int i = 0; i < m.size(); i++)
 m[i].resize(5);
 // belső tömbök létrehozása
```
  - ezután az indexelés a megszokott módon történik, pl.:

```
m[0][0]
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Feladat: Adott 10 tanuló egyenként 5 jeggyel, állapítsuk meg a legjobb átlaggal rendelkező tanulót.

- használjunk intelligens vektor alapú mátrixot

Megoldás:

```
int main(){
 vector<vector<int> > m(10);
 // sorok létrehozása
 for (int i = 0; i < m.size(); i++){
 m[i].resize(5); // oszlopok létrehozása
 }
 // innentől használható a mátrix
 vector<float> avg(m.size()); // átlagok tömbje
```


Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
for (int i = 0; i < m.size(); i++)
 for (int j = 0; j < m[i].size(); j++){
 cout << i+1 << ". tanuló " << j+1
 << ". jegye: ";
 cin >> m[i][j]; // jegyek beolvasása
 }
// összegzés soronként:
for (int i = 0; i < m.size(); i++){
 avg[i] = 0;
 for (int j = 0; j < m[i].size(); j++)
 avg[i] += m[i][j];
 avg[i] /= m[i].size(); // átlagot számítunk
}
```

Adatsorozatok kezelése

Példa

Megoldás:

```
int max = 0;
// maximumkeresés az átlagok vektorán
for (int i = 1; i < avg.size(); i++){
 if (avg[i] > avg[max])
 max = i;
}

cout << "Legjobban a(z) " << max + 1
 << ". tanuló teljesített." << endl;
return 0;
}
```